

І чуваю наукаїтес,
І овоо не чураїтес...
Т. ПЕВЧЕНКО

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 81-83 Grand
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0287
УБС: HEnderson 5-8740
Тел. в Нью-Йорку
BArcty 7-4135

ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР, ПІСЛЯ ВИСТУПУ В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ, КОНФЕРУВАТИМЕ З ТІТОМ ТА ІНШИМИ ГОЛОВАМИ ДЕРЖАВ

Нью-Йорк, четвер, 22-го вересня. — Три години після закінчення виступу президента Айзенгавера в Об'єднаних Націях, президент Айзенгавер виступив перед журналістами в бібліотеці Річарда М. Ніксона, щоб промовити промову передбачену на годину 11-ту перед полуднем і передавати її по радіо і телебаченню. Напередодні виступу Айзенгавер виступив перед конгресом, у першу чергу справу контролювання розробки та допомоги новим африканським державам. Напередодні свого приїзду до Нью-Йорку президент Айзенгавер змінив деякі свої плани та рішуче залишитися у цій метрополі також упродовж наступного дня, в п'ятницю 23-го вересня. Під час свого побуту в місті Об'єднаних Націй президент Айзенгавер відбуде конференцію із югославським комуністичним шефом держави маршалом Тіто, який виконає з-під контролю Москви і тепер вараховується до негравальних держав між Сходом і Заходом. Конференція відбудеться в головній квартирі американ-

В ОЧІКУВАННІ НА ВИСТУП ПРЕЗИДЕНТА. Державний секретар Крістіан Гертер (ліва), що очолює американську делегацію на теперішній сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, та постійний представник ЗСД в цій міжнародній установі, посол Джеймс Вадсворт, прислухаються до виступу президента Айзенгавера.

ЗДА випустили нову дослідну ракету на висоту 16,600 миль

Кейп Канаверал, Флорида. — 21-го вересня летунство випустило нову ракету "Вулф Кант Джонс", яка піднялася на висоту 16,600 миль, щоб там досліджувати можливі атомні експлозії. Ракета з успіхом виконала всі свої чотири частини справно діяла, але була якась хвиля в радіоному апараті, який не міг передавати зібраних даних на Землю. Летунство просукну-

в найближчому часі випустити ще 11 подібних ракет, які не дуже коштовні, бо кожна з них коштує тільки \$500,000. Директор ракетного проєкту підполковник Дональд А. Стайн заявив, що, як на перший раз, треба вважати цю пробу за успішну, хоч не діяла, але була якась хвиля в радіоному апараті. Ракета була вгорі 7 годин, куди вона летіла 3.5 години, і стільки ж тривав її спад вниз.

200 визначних американців заявили Хрущову, що він не є бажаним гостем в ЗДА

Нью-Йорк. — Комітет з добуття волі для всіх народів опублікував відкритого листа до Хрущова, в якому заявляється проти поїзду Хрущова в ЗДА. Цей лист підписали 200 визначних американців. В цьому листі пишеться так: "Тепер вже не є можливе деяким американцям приймати нас з такою доброю вірою, як це було минулого року, коли було таке бажання в деяких. Ми всі свідомі того, що

та велика образа, яку ви вчинили нашому Президенту в Парижі і деінде, в дійсності була скерована проти американської нації і проти всіх частин її влади". Між тими, хто підписав цей відкритий лист до Хрущова, є між іншими, сенатори Томас Дж. Дадд і Конніктіат і Пол Г. Дадд і Конніктіат і Конгресмени Волтер Г. Дадд і Конніктіат і Едвард Ф. Келлі з Нью-Йорку.

Американські жиди заявили на Новий Рік, що вони не забули трьох мільйонів своїх братів в СССР

Нью-Йорк. — Радіо "Свобода", яке є голосом колишніх союзовських втікачів, передало внаслідок жидівського 5,721-го Нового Року (Рош га-Шана) звернення — релігійну програму до жидів в ЗДА, в якій говориться про те, що жиди у ЗДА і у всьому вільному світі пам'ятають про своїх трьох мільйонів братів, які живуть в СССР. Голова Крайової Конференції Християн і Жидів д-р Луїс Веб-

стер Джонс заявив, що моральні і духові цінності Рош га-Шана можуть бути провідником для американців, щоб не послугувати релігійною нетолерантністю в теперішній виборчій кампанії. "Нашу надію в добробут всіх народів можна буде здійснити тільки тоді, коли триматимемо віру в одного Бога, батька всіх, і пам'ятатимемо Його слова "люблю ближнього як себе самого".

Нью-йоркська поліція не така то вже чужа

Нью-Йорк. — У вчорашньому числі "Свободи", в повідомленні про велику демонстрацію в околиці Об'єднаних Націй минулого вівторка, 20-го вересня, подано заяву, що місцева поліція, незважаючи на масовість і складність такої демонстрації, зберігала "подивудливий спокій і коректність". Тепер, поодинокі активні учасники цієї демонстрації мають до цієї заяви деякі застереження: нью-йоркська поліція не була як так то вже "подивудливо чужа" до тих, що переступили поліцейну лінію або мали свої погляди на інші поліцейні розпорядження, які їх не розуміли. Зокрема кінна поліція безбардонно гарцювала кількома для втримання поліцейної лінії, а піхотна поліція тут і там "вирівнювала" цю лінію також при допомозі палиць, приложених до ребер", очевидно не своїх. На цю справу звертає увагу також президент нью-йоркських Мо-

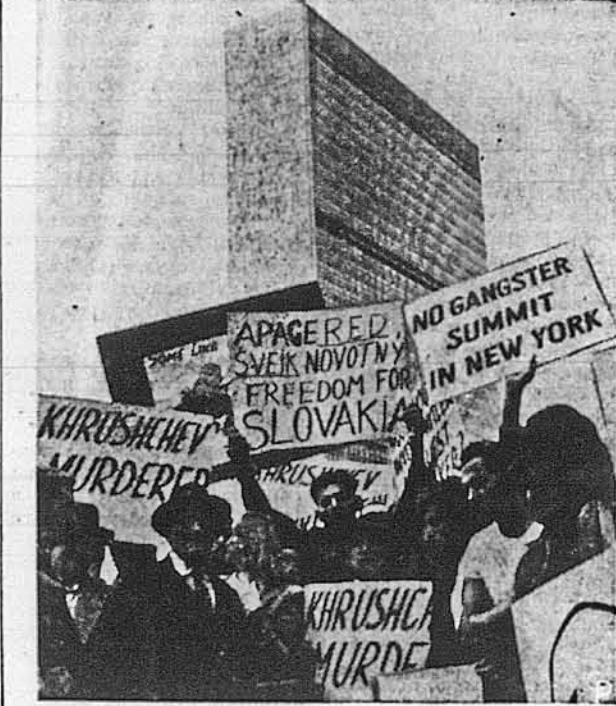
лодих Республіканців в листі до поліцейного комісара Кеннеді, жалючись, що в багатьох випадках поліція ставилася дискримінаційно до анти-комуністичних демонстрацій, толеруючи куди більшу вольовість про-комуністичних демонстрацій. Були також інші зажадання.

Українська Хроніка

● Виставка малюнків про Львівську Галицьку відбудеться в Juster Gallery при 154-й 79-й стріт у Нью-Йорку. Охолоджені 21-го вересня для відвідування до 8-го жовтня, з кожного дня, крадько, в години від 10-ої до 5-ої по вечору.

● Платформа кооператива "Плат" в Торонто почала виставити на свою "франконтину" (машина зареєстрована в поштовому уряді, що друкує на ній вертальну) фінансові звіти, що представляє обсяг роботи мистця Мірона Левицького і навіски того обсягу написів в англійській мові "Тарас Шевченко 1861-1961".

ПОДВІПНІ СЕСІ В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ

Теперішня сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй в Нью-Йорку, в якій бере участь совєтський диктатор Хрущов та його гавальєри із сателітних країн, має виразно подвійний характер: в самому будинку відбуваються наради, а біля будинку постійні демонстрації американських патріотичних організацій. Сцени, одну з яких видно на цій світлинці на тлі будинку Об'єднаних Націй, відбуваються кожного дня і характеризують теперішні наради тієї міжнародної установи.

Хрущов заповідає своє довге перебування в Нью-Йорку

Об'єднані Нації. — Нікіта Хрущов зробив прикро несподіванку поліції та пресі, давши на будь-які відомості журналістам, коли він без ніякого попередження нікого двічі в минулу середу вийшов на балкон будинку совєтської місії при Об'єднаних Націях, при 680 Парк Еверно, на розі 68-ої вулиці. Вперше це сталося о год. 3-ій, а вдруге — 6:45. За кожним разом коло 50 американських журналістів і фотографів, які безперервно займають протилежний кут вулиці, чигаючи на можливість дістати якусь вістку чи світлинку, — засипували його запитаннями. Та імпровізована пресова конференція велася криком, на віддалі понад 25 стіп. На запит, як довго він, Хрущов, перебуватиме в Америці, він відповів: "два тижні після закінчення наради". На те йому сказали, що закінчення наради буде в січні наступного року, що його очевидячки здивувало. Коли йому звернули увагу, що зупинившись тут до листопада він був би спостерігачем американських виборів, Хрущов відповів: "Що мені з того, коли я і так не голосуватиму". Хрущов заявив, що є "під хатнім арештом" та висловив своє обурення з приводу ворожих демонстрацій, назвавши демонстратів "найменшими людьми в Америці, бо вони кричать". Але — додав він — "правдиві американці" це ті, які ось спокійно проїждять поїзд між совєтської амбасадой, при чому він твердив, що деякі з мотористів приязно кивають рукою. "Звідки ви знаєте, що це американці?" — запитали його журналісти, які пригадали йому, що перед американсь-

кою амбасадой у Москві теж відбувалися ворожі демонстрації. "Вони були реакцією на американську провокацію", сказав Хрущов. На запит, що він думає про клопоту Катери з отриманням приміщення в Нью-Йорку, Хрущов відповів журналіста до посади міста Нью-Йорку і, чомусь, до Рокфеллера. Хрущов давав викрутки відповісти на запити щодо ідеологічних і політичних розбіжностей між Москвою і Пейнгамом, твердив, що він "не читав" заяв Мао Тсе-тунга та заперечував, наче б китайські комуністи стояли на становищі, що війна неминуча. На запит, чи Москва підтримує дії Люмумби, Хрущов відповів, що вона підтримує легальний уряд, створений згідно з законами демократичної конституції Конго, який уряд, що його образ парламент. Цим він ніби дав підказку, що ССР не признає нової влади в Конго. Хрущов заявив, що він "з приємністю" виступив би у Клубі заморської преси або в телевізії. Між Ніксоном і Кеннеді Хрущов не бачить ніякої різниці. Він знову застерігся проти міжнародної контролю з приводу розробки, бо "навіщо вона потрібна, коли буде знищена вся зброя". Шеф комуно-російської охорони ген. Захаров повідомив через державний департамент, що ніби Совєти дістали відомості про "змову" на житті Хрущова. Проголошено застерігати з приводу скритого фотоапарату та вбити бомбою, киненою з автобусу. Поліція вважає, що це нова совєтська пропаганда, а ситуація, яка має на меті ввести в замішу та наїкувати поліцію проти пресовиків і фотографів.

NATO переводить великі морські й суходільні маневри

Лондон. — На території Данії і Західної Німеччини 15,000 англійських, данських і німецьких військ беруть участь в суходільних маневрах, що німці керують командувачем північно-європейських військ НАТО, англійський генерал Гораций Міррей. Західно-німецька поліція в Шлесвіг-Гольштейні і сусідніх провінціях має важке завдання зберігати якнайбільше цивільний рух під час цих великих маневрів. Водночас у східній частині Атлантичного океану 71 американський військовий корабель, 29 англійських 19 норвезьких, 15 французьких, 5 голландських, 4 португальських і 3 канадських беруть участь в морських маневрах під командуванням адмірала Роберта Деннісона, головнокоманданта альянської

В ОН ЗАКІНЧЕНО ФОРМАЛЬНІ СПРАВИ, ПОЧАЛИСЬ ГЕНЕРАЛЬНІ ДЕБАТИ

НОВОПРИЙНЯТІ МУРИНСЬКІ ДЕРЖАВИ ПРОСТАВЛЯЮТЬ ФРАНЦІЮ І ПРОТИВЛЯТЬСЯ ХОЛОДНІЙ ВІЙНІ В АФРИЦІ

Об'єднані Нації. — У середу 21 вересня ц.р. закінчено на Генеральній Асамблеї ОН формальні справи, а саме обрано віце-президентів і сімох голів Комісії ОН. Головою найважливішої Політичної комісії став цейлонський сер Клод Кореа. Зрештою, засідання в середу було вивисне не промовами репрезентатів 14-х нових членських держав. Це була — за ствердженням пресових коментаторів — реальна мурилиські деб'ютанта, які проте у тому своєму першому виступі заперечувалися дуже гідно. Найвищий урядовим ступнем був прем'єр Республіки Того Сільванус Олімпіо. Він рішуче застерігався проти того, щоб африканський континент перетворювався у арену холодної війни, яка існує між двома великими державами — США та СРСР. Він пояснював ділове, чому африканські народи с'я за мир: бо мир означає для них поправу їхнього економічного і культурного стану та стабілізацію їхньої молоді державності. Майже всі деб'ютанти мурилиські промови прославляли Францію, зокрема її президента де Голля, за лібералізм та мудрість у ступені реалізації політичних амбіцій в окремих французьких колоніях. Представник Республіки Магальєсі (Маджаскар) цитував тамошню народну приповідку, що ніхто не відштовхує від себе човен, що ним переїхав річку: цим він пояснював, що вчорашні французькі колонії, нині самостійні держави, надалі будуть зберігатися з Францією найтісніші політичні та культурно-господарські зв'язки. Проте самі французи в Об'єднаних Націях, яким було дуже приємно слухати тих похвал з уст новоприйнятих мурилиськіх репрезентатів, що по суті становили заперечення комуністичної пропаганди про колоніальних експлуататорів-імперіалістів і агресорів, — висловили в а сумнів, чи їхні мурилиські союзники, члени Французької Спільноти, підтримуватимуть Францію, коли на денний порядок наради прийде справа Альжирії. Головна Комісія, яка складається з усіх віце-президентів Генеральної Асамблеї і голів Комісій має вирішити остаточно денний порядок сесії. Мандатна Комісія має вирішити, яку репрезентацію Конга визнавати за легальну й управуну до участі в нарадах. Але без уваги на ці формальні справи, у четвер 22 ц.р. почалися вже генеральні дебати.

3 Конга викидають комуністів — жадають відкликання військ Ггани і Гвінеї

Леопольдвіль. — Новий шеф конголезького війська полк Жозеф Мобуту, який до кінця цього року перейняв всю владу в державі, не касуючи уряд президента дії прем'єра, але призначивши "Колегію високих комісарів" для різних реформ державного життя, видалив з Конга двох найближчих і найвпливовіших дорадників Патріса Лумумби, які штовхали його в бік комунізму та разом з совєтським амбасадором підготували нові комуністичні Конга. Цими виниклими дорадниками були француз Шерк Мішель, який в Тунісі співпрацював тісно з закордонно-революційним урядом альжирських мусульманських націоналістів, — та пані Андре Блюм, гвінейка, бельгійського муринського походження. Всі совєтські діла, що їх доставлено урядові Лумумби, важко навантажені зброєю і пропагандною літературою, що її привезли були совєтські "техніки", вже відлетіли з Конга, так само забрали геть майже всі 650 совєтських техніків. Названий полк Мобуту звернувся до формального вимоги до репрезентанта ОН в Конго, індійця Расварра Дадла, щоб Об'єднані Нації відкликали з Конга війська Ггани і Гвінеї. За причину подав він втручання тих військ у внутрішні справи Конга та знайдені докази, що ганський президент Кваме Нкрума та командант гвінейських військ ген. Ламсане Діаме підтримували комуністів в Конго. Ганські воїни — скарижались Мобуту — не допустили до арештування Лумумби, хоч до розпорядження про його арештування було підписане прокуратором, а наказ був виданий президентом Конга.

Голландія проти послаблення НАТО

Гаага. — Королева Юліана внісла в минулий вівторок традиційну щорічну промову в т. зв. Залі лицарів в палаці з 13 ст., ствердивши в ній вірність Голландії суверенній Північно-атлантичній групі НАТО тріумвіратом ЗДА, Англії і Франції, а також пересторогою проти Бельгії, яка заповіля зменшення витраток на військові. З уваги на тісний голландсько-бельгійський союз, Юліана висловила співчуття Бельгії за її прихильність до зменшення витраток на оборону. Цей уступ

У СВІТІ

● В Італії злини дощі спричинили повені, в яких загинули 22 особи. Терором найбільшої стихійної катастрофи стала північна Італія, де виступила з берега річка По і середина, де виступила з берега Тібер. Самог прем'єра Аматоре Фанфани заховала повені в дорозі між Пізаною і Римом. Зализничний шлях був перерваний і він мусів переставити ніч в містечку Гроссето. Доці у горах спричинили великі лавини.

● Марокканський король Мохаммед V доручив своєму синові, наступному престолу Муллі Гасанові, що виїхав на чолі делегації з Марокко на Генеральну Асамблею ООН, підтримувати претензії мусульманських аль-

В АМЕРИЦІ

● 22-го вересня в 9-й годині вечора почалася астрономічна осінь, бо тоді сонце перейшло через рівник у своїй мандрівці на південь. Того дня було так зване осінь рівнодення, і дні будуть меншати аж до 21-го грудня, коли почнеться зима. В грудня, коли почнеться зима, в березні 1961-го року почнеться весняне рівнодення, і тоді буде знов над рівником, а в червні воно буде найвище на півночі, і тоді матимемо найдовший день на північній півкулі.

● Армія повідомила, що в листопаді ц.р. вона потребуватиме 7,000 рекрутів, а в жовтні до армії мають покласти 9,000 рекрутів. Інші роди зброї не поклають рекрутів, бо мають доволі добровольців.

● Уряд публічного здоров'я повідомив, що дослідження молока, води і повітря в 59 містечках у ЗДА і стверджено, що в березні і квітні ц.р. немає в них такої радіоактивності, яка була б шкідлива для людського здоров'я.

● Колонійський губернатор Нью-Йорку і колонійський кандидат на президента Томас Е. Діої, промовляючи на прийнятті в Гарден Сіті, Н. Й., сказав, що го-

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc. 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918

Address: SVOBODA, P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

42 неутральні

З прийняття у минулому вівторок, на першому засіданні 15-ї сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, у склад членських держав цієї установи 14-ох держав, членів ООН зросло до 96. У найбільшій кількості приймуть це дві мусульманські країни — Судан і Сенегаль — і тоді число членів буде 98. Із зміною цифри зміниться також політична конфігурація сил в Об'єднаних Націях. Коли чартер ООН підписано 26-го червня 1945-го року 50 держав, а ще в 1950 році, десять років тому, було там їх лише 59, то Захід, включаючи 20 американських держав, розпоряджався тоді сильною і безспірною більшістю. Але у попередній Генеральній Асамблеї на 82-й сесії Захід мав уже певних лише 23 голоси поруч із 20-ма державами латинсько-американського блоку, який не завжди був одностайним. Африкансько-азійський блок, що називався неутральним, нараховував 28 голосів, а окремо трималися теж ніби неутральні Іран, що здебільша голосував із Заходом, та Югославія, що в закордонній політиці майже з-під руки йде з Совєтами.

З прийняття 13 мусульманських держав неутральний блок зріс до 42, а в найбільшому числі зріс до 44. Ясно, що при існуючій принципі рівності всіх голосів цей азіатсько-африканський блок стає вирішальним чинником у прийнятті всіх ухвал ООН. Цією зміною характеру Об'єднаних Націй пояснюють навіть прихід Хрущова. Мовляв: проішов він задніми дверима до Нью-Йорку головне для того, щоб замішувати новим азіатсько-африканським державам, захопити ідею генеральної і тотального міжнародного розроблення, дістати змогу говорити з усіма тими мусульманськими ватажками і прихильниками до себе об'єднання великої частини, нібито цілком некорисливої, непов'язаної з ніякими політичними вимогами фінансової і технічної допомоги. Аж ось чуємо, що Тіто претендує на роль голови неутральних в Об'єднаних Націях. Всі три диктатори — Тіто, гітлерівський Гессер і індонезійський Сукарно — та демократичний прем'єр Неру є здекаларованими «співісцувальниками» і в багатьох закордонно-політичних справах йдуть здебільша по лінії совєтської політики, проте не всі азіатсько-африканські країни одностайні. С між ними деякі з виразною західною орієнтацією, наприклад Індія, Турція, Марокко, Йорданія, Іран, Іранія, Сирія і Пакистан належать до прозахідного Південно-Східного блоку, а всі 13 новоприйнятих африканських країн є членами Французької Спільноти. Та й Індія з Цейлоном є членами Британського Комонвелту і природно рахуються з орієнцією Лондону. З другого боку Югославія, Індія, Афганістан, Індонезія чи Об'єднана Арабська Республіка дали знаменитий приклад іншим азіатсько-африканським державам, особливо найбільш відсталі і потребуючим, як то «Неутральне телевізюне двох корів» — Москва й Пейпінг і водночас Вашингтон та європейський Захід.

Приклад Конга ввів у цю проблему нову непередбачену заваду. Ніколи ще так ясно, драстично й скандально не виявлялась держава нерішлості народу, як на прикладі Конга. Москва, яка миттєво була використана примітивним диктатором-амбітником Ломумбу для своїх цілей, перетворилася струнку. Перекази Ломумбу поза плечами ООН 15 літаків, 100 транспортних авт та кілька сот «техніків» і гостра пересторога боку ЗДА настрашували азіатсько-африканських лідерів, що Конго перетвориться в нову Корею і що на цьому потерпіть всі вони. І тому на наступній сесії Генеральної Асамблеї ООН всі азіатсько-африканські народи зазначили за Гаммершильда і проти становлення Совєтів. Чи Хрущов продовжує тактику слона в крамнику з порцеляною, чи застосує іншу, і як поведеться азіатсько-африканські країни — це покаже вже найближче майбутнє. Але для Америки і всього вільного світу наставала нагода спостерігати на африканському терені антивнушній і конструктивний політику: дійсної й ефективної допомоги з одночасним гострим тавруванням комунізму та з освідомленням тамтешніх народів на примітивному стані культури — що таке комунізм і що таке дійсний соціалізм — комуністичний колоніалізм. Тереном цього двоїсто стане й форум Об'єднаних Націй.

Безмежна зазіхання
Наш нарід не від сьогодні знає, що терор і зазіхання це два головні засоби рабовласницької комуні-диктаторської системи. Вся ця система на терорі й брехні йде, терором і брехнею поганяє. Відома історія, як під час великого голоду в Україні в 1933-му році пропадєць газет стояв на вулиці українського міста серед померлих з голоду людей і захоплював читати в «Правді», що «капіталістичні акули брешуть про голод». Так було за Сталіна і так є за його «вірного соратника» Нікіти Хрущова. Найновішим прикладом безмежної зазіхання комунізму може послужити те, що пише й говорить совєтська пропаганда про теперішній побут Хрущова в Нью-Йорку.

Кожний вільний громадянин знає, як є воно з Хрущовим в Нью-Йорку і як було під час його перебування на «Балтіці». Тільки найчистіший в історії цієї метрополії відділ поліції можуть охоронити того диктатора та його гвалтерів із сателітних країн від активного виявлення народного гніву. Своєю опією про цих кривавих злочинців виявляють вельюдинні демонстрації

ціями всі промисли населення Нью-Йорку, а загого совєтського корабля, що ним приїхав Хрущов, мусіла сама вивантажувати його багаж, бо американські робітники, організовані в своїй професійній спілці, відмовились обслуговувати «комуністичну голоту».

Як же іншими виглядає все це в совєтській пресі і радіо! Переглядаючи найновіші числа московських «Ізвестій» і «Правди», прямо віри не йметься, що така брехня, як там подається про побудку Хрущова в Нью-Йорку, взагалі можлива. Ті два головні голосники совєтської брехні повідомляють, що мільйони американців і інших людей в світі з «безмежною любов'ю та найсердечнішим хвилюванням і надіями» очікують і вітають «главу» совєтського уряду Нікіту Сергійовича; що всі ці мільйони приймають і засуджують президента Амендгера, державного секретаря Гертера та американський уряд за те, що вони обмежили свободу рухів комуністичних диктаторів до Мангеттену, і що це обмеження підкріплені виключно страхом не за безпеку тих комуністичних комвоїв, а за безпеку тих комуністичних комвоїв, як це не на ділі, але мовляв, страхом, що «нарід» може вийти цим комуністичним злочинцям забагато сердечності і ентузіазму або й «ловасті» проти своїх «капіталістичних гнобителів».

Завин раз доказувати цим факт, що совєтська система може вдержуватись тільки на терорі й на брехні, свідчить про все інше, тільки не про її силу і не про її трикутність. І знову пригадується класичне твердження Леніна, що «можна деяких людей обдурювати ввесь час, або всіх людей деякий час, але не можна обдурювати всіх людей ввесь час». Раніше ці пізніше всі за зазіхання мусіть скінчитися, а з нею скінчиться й та система, що її сполудила і нею вдержується. Ширення правди, так добре виявляється українцями також в останніх протихрущовських демонстраціях, до цього провалу зазіхання комунізму дасть свій поважний вклад.

Не комедія, а диверсія

Не вважаючи на всі дипломатичні звичай та приписи і прийняті у взаєминах між людьми норми поведінки, кубинський диктатор Фідель Кастро прибув до Нью-Йорку на територію ЗДА, для участі в Генеральній Асамблеї ООН, розширившись, у своїй поведінці партизанською блюзю і так же розхристано, вороже й обривало для держави, що є господарем країни, в якій відбувається зібрання ООН, почав поводитися на цьому терені. Незадоволений, бучити, приміщенням в одному з ньюйоркських готелів, чи тобою платити за нього і неможливість «біжувати» в цьому готелі по-кубинськи, включно з печенням привезених з Куби курей і дупленням кубинських горішків, Кастро з усім своїм 80-членним почетом переїхав до будинку Об'єднаних Націй, де загрозило, що поїде ночувати в Центральний Парку, якщо йому не дадуть «відповідного» приміщення. Коли ж йому запропоновано безплатне багатокімнатне приміщення в одному з найдорожчих готелів в Нью-Йорку «Коммодор», він категорично відмовився, заявивши, що знайшов вже собі сам приміщення і переїхав до готелю «Тереса» у негритянській ділянці Гарлему.

Учинею Кастром авантюра викликала широкий відгомін в американській і світовій пресі, і дехто пробував її назвати безвідповідальною витівкою чи пак комедією кубинського диктатора. Проте, попри всю свою сміховинність, ця «комедія», особливо ж після відвідів Кастро Хрущовим у тому ж гарлемському готелі, має ще й цілком серйозний, добре викульований і проведений в порозумінні з Москвою аспект. Кастро переїхав в негритянську ділянку, щоб заміаніфестувати свою солідарність з бучити дискримінованими негритянським населенням ЗДА, щоб здобути собі симпатії африканських народів і посилити серед них антиамериканські настрої. «Несподівано» відвідів Кастро Хрущовим у цій негритянській ділянці в супроводі прихильних до Кастро маніфестантів, які закінчилися «ласкавим» дозволом обидвох диктаторів сфотографувати себе, як то вони обіймаються серед натовпу кубинців і негритів, тільки підкреслили цілком відкрити тенденцію Москви і Гаваї змобілізувати за собою і проти ЗДА опінію азіатсько-африканських народів і голоси їхніх делегацій на терені ООН.

Переїзд Кастро в негритянський готель і відвідів його Хрущовим безпосередньо перед відкриттям XV Генеральної Асамблеї ООН і наполегливе використання цих подій совєтською пропагандою, що й — до речі — дуже активно й успішно, хоч може іноді й невідомо, допомагають деякі американські пресові агенції та часописи, все це є тільки передмакою і початком докладно і широко запланованої московської диверсії проти вільного світу на терені ООН. Обмеження рухів Хрущова районом Мангеттену не перешкодить Совстам у здійсненні дальших несподіванок, таких, як брання Хрущова з Кастром у Гарлемі, чи всякого роду спроб дискредитувати ЗДА в очах світу, підірвати їх престиж і вагу в Об'єднаних Націях. Совєтсько-блюзовий театр маріонеток започатковано виступом Кастро. Треба чекати дальших диригованих Хрущовим виступів московських ляльок — підгорних, маурухов, кадарів, гомотук, новотних, жвакових і подібного роду манекенів, що їх пригнанопротавано на Генеральну Асамблею ООН не для самого тільки показу чи маніфестації, але для проведення цілком конкретних завдань.

НЕВІДОМО, ЩО СТРАШНІШЕ

Париж. — На перший погляд у Франції ніби й нема ніяких змін. Зокрема так виглядає з останньої пресової конференції де Голля. Але поважна кількість голосів саме що відсутність змін вважає за небезпечне явище.

Війна в Алжирі тяжить на країні страшним тягарем. Матеріально, політично й морально. Це правда, що в місто мілітарній ділянці штаб може похвалитися успіхами; значні військові операції повстанців майже припинилися. Але хто знає тактику партизанської війни, той знає, що це не має значення, коли втримується підпільна мережа. А вона втримується, навіть у тих таборах, де перебувають виселені араби з прикордонних смуг. До того ж в тих таборах панують злидні, про які й французька метрополітарна преса говорить з жахом.

Дуже небезпечним явищем слід уважати також розпад Федеративної Малі. Сенегаль проголосив свою незалежність, викликавши тим незадоволення Судану. З одного боку це буря в скляній воді, але з другого боку небезпечним є те, що Судан вже говорить про підтримку алжирського підпілля. Відомо, що всі молоді держави Африки мають амбіції опасливості свій континент ідеєю єдності. При чий спільній амбції вони намагаються перелітнувати одну одну бою в заявах. А це означає, що коли Судан заявився за алжирський підпілля, то можуть заявитися за тим самим і всі інші держави Африки.

Відомо, що на Генеральній Асамблеї ООН справа Алжирю буде поставлена. Ніхто не робить секрету з того, що майже нема надій, щоб ця справа не прийшла на головування. Як вона буде вирішена — це навіть не важко. Але узяв собі на хвилюнку, що теж самостійні молоді держави з тих 16, що їх капіталістична ООН підтримує Франція, голосуватимуть проти Франції.

Генерал де Голь рішив не підпорядковуватися ніякій ухвалі ООН, якщо воно буде проти сучасної політики Франції. Який таке ставос, він готовий навіть вивести Францію з ООН. Дійде до цього чи ні, французький уряд уважатиме явним афронтом всяке голосування проти своєї постанови в алжирському питанні. Отже — у випадку, коли якась держава Французької Спільноти голосуватиме за алжирську резолюцію, її відносини з Францією автоматично злісуються.

Можна по-різному оцінювати значення тієї чи іншої держави Французької Спільноти для Франції, але Спільнота являє господарську цілість, і поєднані в ній відносини означатимуть розвал системи в політичному і господарському відношенні. Можна буде аж потім дискутувати, що більше на цьому розвалі втратить. А чи не скоротас з цих втрат «третій», тобто Москва?

Тому ввесь світ з великим напруженням чекає Асамблеї з огляду на прискітність на ній Хрущова, але з ще більшим напруженням чекає на неї Франція. Бо, поруч планетарних справ, там розігра-

ватиметься і війняткової ваги партія для Франції.

Та хто знає, чи саме тепер не переживає Франція ще гіршої небезпеки в моральній площині. У Парижі відбувається перед військовим трибуналом процес, що його преса зв'язує процесом «резю Жансона» тобто підпільної мережі Жансона. Сам Жансон на лаві підсудних не сидить, бо він утік, переховався якийсь час у самому Парижі і навіть відбував пресову конференцію з чужинськими журналістами. Але члени його мережі відповідають за підтримку алжирського підпілля.

Підсудних борються ліві адвокати, які намагаються саботувати жад процесу, бо інакше їм важко боронити підсудних, проти яких є надто багато доказів. Підтримка підпілля, з рук якого падають французькі воєнки, це в очах закону — державна зрада. Адвокати не маючи змоги заперечити вини підсудних намагаються зробити з процесу сміховище. Вони намагаються осмішити трибунал скомпромітувати суддів та прокуратора і тим змусити суд до поблажливості. Але для читача звітів з процесу все стає неясним. Все зводиться до абсурду. А коли падає пошана до суду, тоді наступає деморалізація, зниження ієрархії вартостей, а це ж найбільша недуга сучасного світу. Нігілізм — передтеча болшевізму.

Ось тут і приходимо до моральних наслідків алжирської війни. Ріба смердить від голови. Деморалізація йде від інтелектуальних кол. Тяжеле тому преса принесла скруті вістки про те, що прокуратор мас намір висунути оскарження проти 150 інтелектуалів і письменників, між якими знаходимо такі прізвища як Жан Поль Сартр, Андре Бретон, Симон де Бувур, артистка Сімон Сіньоре, герої підпілля Веркор і інші — за те, що вони підписали маніфест, в якому схвалюють дезерцію з війська покликаних до служби в Алжирі.

Годі собі уявити у Франції такий процес, на якому було б стільки славних підсудних. Француз з природи схильний виступати в обороні покружидного й слабого. Ці інтелектуали виступають проти війни в Алжирі, вважаючи алжирців слабою стороною. Всі вони ліві, але ж алжирське питання не є в руках комуністів, і тому суд проти письменників був би судом не проти комунізму. В очах французів і закордонний процес був би свідченням, що в країні не все в порядку.

Завва відомого видавця: «Я волів би тисячу разів бачити мого сина дезертиром, як катом...» появилася в пресі, і часопис, в якому її вдруковано, не був конфіскований. Мало того — часопис цей виразно проурядовий. Вся преса наробила б такої реклами противникам війни, що хто знає, які б були з того наслідки. Тому, мабуть, процес не відбувається, як до цього було процесу за сконфіскованими книжками, автори яких виступали проти війни чи проти торгів в Алжирі.

І видавці вже сконфіска-

ПОПУЛЯРНІСТЬ АВТОБІОГРАФІЧНИХ ТВОРІВ

У ЗДА кожного року з'являється коло 8 тисяч книжок із різних ділянок красної й наукової літератури. Серед творів красної письменства велику популярність мають книжки автобіографічного змісту. Це або повні автобіографії визначних осіб, або спогади про окремі періоди життя тих осіб. Ці книжки належать до т. зв. «бестселлерів», тобто творів, що їх американці найбільше купують. Деякі видавці побоюються, що твори з автобіографічним змістом відсунуть на друге місце чисто белетристичні твори — повісті, романи та оповідання.

Заступник редактора журналу «Огляд книжок», який появляється разом із недільним виданням «Нью-Йорк Таймс», Реймонд Волтерс, молодий, обривав, що цього року вже 20 автобіографічних творів належать до «бестселлерів». Це, зокрема, книжка Мосса Гарта «Акт перший», який вже продано 200,000 примірників; Александра Кінга «Щоб цей дід був забезпечений проти тигра» — 137,000; д-ра Тома Дулі «Ніч, коли спалоно горю» — 100,000; Гаррі С. Трумана «Містер Ситизен» — 60,000; Перл Месті «Перл» — 16,000 і т. д.

Автобіографічні твори, які заохочуються американськими читачами, на основі їх змісту і духової настанови авторів можна поділити на дві групи.

До першої належать твори, автори яких пишуть традиційним способом, обережно й дискретно змальовуючи життєвий шлях своїх власних і тих осіб, про яких згадують у своїх книжках. До цієї групи можна зарахувати автобіографії військовиків: Де Голля, польового маршала Монгомери і генерала Велдемара; політиків — президента Трумана і Джеймса Ф. Вираса; лікарів — д-ра Дулі і Джоєфа Г. Пека, а також спогади правників, письменників, славних спортсменів, жінок славних мужів та театральних і кінових зірок.

До творів другої групи належать книжки, авторами яких є

них книжок, і згадані письменники та інтелектуали стоять під закидом деморалізації армії. Чи вони будуть засуджені, чи ні, — це другорядне рід. Важливе те, що такі заяви, як наведена вище, читав усі, і від них мовлять, деморалізуються. Вона остаточно перестас вірити в державну систему й її моральність. А це більш небезпечно, як будь-що інше.

Такі неспелі перспективи напередодні Асамблеї ООН і напередодні сесії французького парламенту. Не веселіше представляються й справи в соціальної ділянки. Їх ледве рівноважить факт, що до школи пішло 9,500,000 учнів. Що успішно закінчене пробне прокладання газопроводу, і який натуральний газ із Сагарі йтме до Європи. Важко б сказати, чи матеріальні осяги можуть рівноважити моральні небезпеки. Важко б сказати, що матеріальне важливіше від морального.

О. Д-вич

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО „ФОНД НАГЛОІ ПОТРЕБИ“

Вважаю ініціативу УНСоюзу в справі організації Фонду Наглої Потребі незначною важливою. Не думаю, щоб знайшовся хтось серед членів УНСоюзу, що не признає бачення до неї. Дивно, що інші наші забезпечені організації в Америці мовчать у цій справі! Неяке питання волі чи неволі, а може й суцільної заклади нашого народу з для українців тих організацій, байдужий? Щось не хотілося такої думки припускати!

Мало того! Ініціативу УНСоюзу, я вважаю, повинні підхитити українці по всіх країнах поселення і організувати такі ж «Фонди Наглої Потребі». Грізні часи насуваються, наближається момент вирішення питання «бути чи не бути» нашого народу, і пригрозивши за задалегідь грим може стати у великій пригоді! Не можна легковажити жалким сотником! Партії чи будь-які інші міркування повинні тут відійти на задній план!

А може я тут «ламаюся у відкриті двері»? Може ті думки вже висловлено на сторінках «Свободи»? Може так, «Фонд» вже організовано і по інших наших забезпечених організаціях в Америці, і по країнах поселення українців, та вже зібрано мільйони доларів, а я все це проспав? Дай Боже!

М. Млакочий

Підписаний вислав свою дивиденду в сумі \$1.45 і ще крім того грошовий переказ на \$3.60 на такий потрібний під теренішній час Фонд Наглої потреби та закінчас всіх ротаційних склади відповідні пожертви на цей фонд.

Кіс Павло
(70 літ, Вест Айліп, Н. Й.)

Переслаю чек на суму \$66.05, як дивиденд від членів 320-го Відділу і бажаю цюнайкращих успіхів у цій важливій ініціативі.

Іван Балко
Балтімор, Мд.

Робите добре діло та щастя Боже Вам у перепровадженні згаданій збірці.

Михайло Любницький
Питебург, Па.

Фонд Наглої Потребі — це дуже гарне діло. Велика подяка для того, в кого вирінула ця перша думка. Одна тільки біда, що майже уся жертвенність падає на одних і тих самих людей. Добре було б, щоб і решта нашого громадянства збудилася до цієї жертвенності, бо у них на все вистачає, тільки вони здалека від добродійних жертв.

Дмитро Гайдайчук
Лос Анджелес, Кал.

Віть в рукописі є вони тепер потенційними мастком для їх автора або членів його родини.

Численні наші люди переходять на емеритурі. Вони мають час і можливість, щоб описати все те, що пережили і чого були свідками. Це було б теж колись важливим джерелом для наших істориків.

Михайло Островерха

В ТОВАРИСТВІ БОЛЯ...

Перший — прибіг до мене легіт вітерця, як розсіяний юнак, і дихнув на мене промінням теплом сонця.

Очіма, як чистою жадною, попирав по зелених верхах. Зупинився на полянах і лужках, як на мові Багірці.

А в сермі тугою загара, мов страшною посухою чіва, заскригтіла своїми каменюками далекий шум мого Прута!

А в душі, відгомін нашої сопілки так забавував, мов каяття грішника перед Отцем!

На лузі ж побачив я нашу, кучеряву ту правдивісеньку материнку! Я присів біля неї. Радше — припав я до неї! Я поглядів її! А вона розніхалася і моїм серцем спалахнула, запалала, сонцем затремтіла: зворушені, що ми себе знайшли!

Штвятий деревий на нашу ніжність білим цвітом диву-

Блакитні орхідеї з ритмом вітерця поклоняються Небу.

Це мрії, на канві мого рідного краю ткані.

Де ж та наша плішка чи пастушок, що понад лути літав, на корови сівав, щасливий, хвостиком вимахуючи?

Де ж той ковалчик, що від першого згукну на скарі, він кує, дзвенить, а за кожним дзенькотом хвостика, підносачи його вгору, червоним пір'ячком чванить?

А де ж той жайворонок, що зринає непомітно й туленьку, безперервно — о, яке ж це клясичне легато! — пісню з нашої землі і з серця нашої людини — що й тут уже безповоротно: нема! — все вище в простори несе, Творця прославляючи?

Де ж той джмелик і дика бджілка, що від цвітки до цвітки на сіножатках, обіймаючи й суголосками, припадають і бринять на такий лід, що струни з сонця мріє, для нашого серця міді збиравши?

Де ж та скромна фіолетна медунка, що вітром тремтить, на джмелика чекаючи і з сніжаним запахом черпаючи?

Де ж ті воркотуні голуби

ділки, що на високих дубах воркотіли і наші молоді серця у тузі ранили, а ми теперішній ранньою весною серця?

Все це лиш мрії на канві мого рідного краю ткані.

Деся там, за мною дивина тужить.

І грозна горобиня на стрімкій скелі над Прутом у Камени Добуша, в тузі червоною, чи, за моїм серцем виглядають.

Тут — лиш материнка та сама, що в нас; здоровий, гірким запахом напуває проміння сонця й мою душу.

Понуро, сухо, тихо, дуже самотньо у лісі. Горюю гонить вітер, верхами високих дерев хилитас. Де-де небо перезирає кризь віття й сонце кидає жовтаво-мілія плями.

І тиша! Така сіра й нудна, як ті стовбури дерев. Під ногами ліста, хвои, ріш, гниль, пені, порохна. Ліш ворогна дивно кричє; недоволенна, що я тут є.

Зовсім виразно чую, що цей ліс мене не хоче. Я ж цього лісу таки аж ні трішки не прагну; почуваю так чужо й невідно.

— Де ж ті шуми золотисті, що на них тії свою тишу

Кода

Колір, як мрія юних літ, прилітає й до дзвіночків припадає, нектари мої душі випиваючи! Але — він не заступає: найкращого, і найбульбашого, і найсоловішого на наших полянах у Чорногорі, що всю свою силу з сонця п'є: чортолоху!...

Віндгем, Н. Й.

2-16 липня 1960 р.

3 українського життя в Аргентині

ПРОЩАННЯ З МИСТЦТВОМ В БУЕНОС-АЙРЕСІ

(сдо). 28 серпня в Централі Т-ва "Провісита" в Р. Айрес відбулося численне прийняття на пошану Татяни та Віктора Цимбалів та мистецького подорожжя Надії та Сергія Макаренків. Останні належать до т. зв. нової еміграції, до тієї, що прибула до Аргентини вже по другій світовій війні, — в 1948 р. Натомість панство Цимбалів — з тих дуже нечисленних українських інтелегентів, що опинилися в Аргентині не надто довго після прогони наших визвольних змагань, в яких п. В. Цимбал брав активну участь. Панство Макаренків, прибувши до Аргентини, в громадському житті значної участі не брали, присвятившись виключно мистецькій діяльності — п. Надія, як мала рідна пейзажистка, при чому її квіти та інші "натюр морт" мали успіх серед аргентинських споживачів мистецтва, а п. Сергій виробив собі добре ім'я, як портретист. Натомість панство Цимбалів з перших років свого перебування в Аргентині познайомилися з великою громадською активністю, що й підкреслили численні промови, що забирали слово під час прощального бенкету. Пані Тетяна виявила себе енергійною організаторкою шкіл та різних імпрез, а особливо допомогли численним емігрантам, що почали прибувати до Аргентини в 1947-1948 рр., без знання мови і взагалі місцевих обставин життя. Прибуваючи кораблями з Європи, наші емігранти одним із перших — а то й першою — кого зустрічали з українців в порті, зустрічали власне п. Михайло Цимбал, що з невимовною енергією присвячував свої клопоти над їх приміщенням та влаштуванням. В. Цимбал, як великий знавець українського мистецтва і людини тонкого артистичного смаку, не жалував часу, праці й поради, щоб різні театральні та інші українські імпрези знаходилися на відповідному культурному рівні. Одноразово він співпрацював з наших видавництв, і як графік, займав визначне місце серед буеносайреських аргентинських мистців, здобуваючи собі на виставках золоті медалі та інші почесні відзначення. Визначні заслуги панства Цимбалів перед українською спільнотою в Аргентині відзначили в своїх промовах д-р Василь Іванюк, вид УІР, п. Йосип Кузьмич, вид "Провісита", Іван Кривий, вид Т-ва "Відродження", п. Н. О. Нацька від Союзу Українок, Гр. Голіан — від Спілки Науковців, Літераторів і Мистців, о. Балук від української католицької церкви на Віллі Аделіна, яку В. Цимбал прикрасив своїм заперестольним образом, інж. Ю. Крохмалюк-Тис, від Інформаційно-Видавничого Інституту, п. Іван Чарнецький — від "старої війни", давних емігрантів, що разом із панством Цимбалів ставили перші кроки на аргентинській землі та інші. Щоб залишити більш конкретну пам'ять про нею ту прощальну панство Цимбалів культурну працю, п. Нос. Кузьмич, як секретар "Провісита", під загальні оплески всіх присутніх, вручив панству Цимбалів дипломні грамоти на почесних членів "Провісита". На закінчення, не можна

ПЕРША СЕСІЯ ГОЛОВНОЇ РАДИ УІР В ПОВНОМУ СКЛАДІ

(сдо). На 14 вересня ц. р. визначено першу сесію Головної Ради Української Центральної Репрезентації в Аргентині в новому складі. П'ятий Конгрес Українців Аргентини, який у цій представницькій організації основні реформи, що мають на меті витворити з неї справжній "парламент" української національної спільноти в Аргентині.

18 організацій, що входять в склад Української Центральної Репрезентації, представлені в Головній Раді двома категоріями представників: статків, що обираються на членство в кожній категорії, себто на три роки, змінних, що мають бути звичайно головами Управ тих організацій, які змінюються на щорічних зборах. Організації, що мають понад 500 членів, але не мають філій, висилають до Головної Ради 2 статків членів і одного змінного; організації, що мають менше 500 членів і не мають філій, висилають одного статка і одного змінного; організації, що мають філії, але не мають трьох — висилають — від Централі 5 статків представників і 2 змінних, а філії зі свого боку висилають по одному статку представників.

На порядку денному першої сесії стоять такі важливі справи, як підготовка до Шевченківського року, установа бюджету УІР та розширення національного датку. Щодо Шевченківського року, то запропоновано кампанію для вшанування пам'яті великого українського поета й громадянина постановленням йому пам'ятника на одній з площ Буенос-Айреса. Як виявилось, всі українські організації в Аргентині підтримують цей проєкт, але необхідно обрати для цього спеціальний Комітет, що провадив би переговори в цій справі з урядом Аргентини і з муніципалітетом Буенос-Айреса. Проєкт пам'ятника мав би зробити відомий скульптор Кость Вудлін, що свого часу одозбив своїми скульптурами чимало будівель і площ Києва, Харкова, Одеси, Дніпропетровська та інших міст України. Союз Українських Купців і Промисловців обіцяє підтримати цю ідею своїми щедрими дарами. Крім того, запропоновано і вже знаходиться в стадії реалізації створення при УІР спеціального хору, що мав би виступати на Шевченківській Академії. Диригування ним доручено маестрові Стратейчук, кол. директору опери в Чернівцях.

РІДНА ШКОЛА В БУЕНОС-АЙРЕСІ

(сдо). 31-го липня відбулася в Буенос-Айресі конференція учителів усіх українських шкіл на терені великого (з околицями) Буенос-Айреса під проводом шкільного референта УІР, п. Ст. Липинського.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

3 діяльності Метрополітального Відділу УНКомітету Америки в Дітроїті

Метрополітальний Відділ УНКА в Дітроїті почав свою працю під доглядом та енергійною новою управою.

Наш Відділ взяв активну участь в щорічному Фестивалі Свободи. Панна Іванна Фон Драгінда виступала із своїми студентами-танцюристами, яких гучно оплескували, а Об'єднані Жінки Організації дали показ наших культурних надбань. Для завершення святкування відбувся 28-го травня похід, в якому взяла участь наша молодь із Пласту та СУМА. На чолі походу йшли чотири відкриті прикрашені авта з українськими прапорцями і молодими красунями.

Закінчення шкільного року в 8-й класі школи св. Юрія в Нью-Йорку

Школа св. Юрія при українській греко-католицькій парохії в Нью-Йорку, якою завідує оо. Василіян, відзначила 25-го червня 1960 р. закінчення шкільного року 8-ої класи торжественою "градуацією".

Почалася вона о 4-й годині по полудні мальовничим походом. 159 випускників, ректорів, вчителів, батьків, церковне число за являє існування школи, зодягнених у традиційні тоги й берети, — дітвора білі, а хлопці сині, — промаршували парами під проводом СС. Василіянок і свіських учителів, у супроводі церковної оркестри, зі шкільного будинку до церкви. У церкві, вбравши виповнені випускниками та їхніми батьками і рідною, парох і директор школи, о. д-р Юліан Катрік, ЧСВВ, відслужив Службу Богу та виголосив зворушливу проповідь. Нав'язуючи до мітичної розповіді про Герасима на розпутті, о. парох вказував випускникам шлях, що його вони повинні вибрати в подальшому житті, зберігаючи в своїх молодечих серцях вірність, любов і відданість до Бога, батьків і українського народу. Всі випускники приклали руку до Серця Служби Богу до св. Причастя. Після Богослужби відбулася в церкві роздача дипломів.

Дальша частина цього радісного свята проходила в чепурно прикрашеній шкільній аудиторії. На сцені, замісць американським, українським та латинським прапорами, установили лави градуантів, окрім дівчат та хлопців. Їхні батьки й родина, помер 600 осіб, зайняли місця при гарно

го. Вибрано на ній управу шкільної референтури, як допоміжне тіло референтів, в складі п. Павліна Данчук-Валі, заступника референта, Мир. Винниченко — секретаря, і пп. Катерина Балук, Зіновія Бігун, Клава Курильська, Мех. Дяків і Ст. Лотоцький — члени.

Крім того, вирішено, щоб при кожній школі був Батьківський Гурток, а з них усіх мав бути створений пізніше Центральний Рідношкільний Батьківський Гурток. На день 18-го вересня скликати нараду всіх батьків для обговорення справ, зв'язаних із вакцинацією, осялення, і заслухання доповідей, виготовлених членами Шк. Референтури. Вирішено також організувати раз на місяць шкільні радіоаудіції, для яких відступатимуть місце в годинній радіоаудіції, що провадиться тепер при радіовисільні "Колонія". Заплановано на нараді 14 шкіл, в яких вчиться 369 учнів. Навчають у них: релігії 4 священики і одна катехитка, а українськознавства 23 учителі. Навчання відбувається по суботах, або в неділі. Найчисленніша школа при церкві оо. Василіян при вул. Курапалігус, де вчиться в 8 класах 103 учні. Бракує учителів для навчання старшої молоді (від 16 літ) — така школа функціонує тільки при центральній "Відродженні", де й провадить п. Н. О. Нацька. Але треба було б їх мати більше, при кожній і церкві і організації, бо дуже загато цієї старшої молоді не має ані читати, ані писати українським, бо свого часу не вчилися вона в рідних школах, і хоч хотіли на українські "бали", через брак знання мови, все більше відчужувалася від української громади.

Буйволи канадських степів

Колись на канадських степах від центральної Манітоби до високогір'я, де на схід від Селкетих гір в Альберті, блукали мільйони буйволів. Перші поселенці в західних районах Канади розказували про тисячі побитих кісток буйволів, що їх вони знаходили в степах. Та це все, що залишилося з тих численних стад буйволів: їх винищили безжалісно мисливці, для яких найціннішою була буйволова шкіра. Слово "буйвола" зустрічаємо часто як назву місцевостей: Баффало-Некрос, Баффало-Мавд, або так як "Пайл оф Буонс" (купа косяк) в Саскачевані. Степові індіанці, які не були звіроловцями, як лісові індіанці, але мисливцями, незвичайно, цінили буйволів, бо це було головне джерело їхнього постачання м'яса та шкіри на одягу і шатра. Один з чільних ватажків саскачеванських індіанців, називався "ватажок Паудмекер", цебто "виробник загород для буйволів".

Протягом сотень років, аж до приходу білої людини, ці степові індіанці, переважно члени індіанської конфедерації племен блекуд, половали на буйволів, наздоганяючи їх на своїх швидкотіплих міських індіанських кониках. Але й індіанці не завжди застосовували раціональну господарку в мисливстві: нерідко вони загнали стада буйволів у пропасть утвір Сайперс у південному Саскачевані. Знявши шкіри з убитих і поранених звірів, індіанці залишали більшість м'яса, яке згнивало. Зокрема це діялося після того, коли індіанці побачили, як користі дає їм продаж шкір білим торговцям. Станції Компанії Гадсон Бей були розташовані у важливих пунктах і тому було можливо регулювати цю торгівлю і мисливство. Однак воєни та інші хижаки, напр. ведмеді гризли, також винищували буйволів. Решту доперували степові пожежі, які винищували трави — головну поживу буйволів, та висувували степові потічки, що служили буйволам за водопій.

Половина на буйволів вимагало неабиякої зручності, бо буйвіл міг бити так швидко, як індіанський кінь. Не можна було стріляти безперервно, бо постріл міг сполошити стадо, яке розбігалось в мисливців. Ще в 1874 році, коли перші відділи Королівської Канадської Кінної Поліції вирушили в західні райони Канади, вони застали численні стада буйволів. Часто джерела води на степу були зачехлені буйволами і люди не могли користуватись цією

дикою дією для оо. ігумена і парохів, сестри управителі та всього вчительського збору, згадав зокрема теплим словом учителів: Надію Литвиненко й Івана Бізюка, які вчили градуантів української мови і історії. Градуантам же звернув увагу на ті символи, що зображені у величавому будинку школи св. Юрія, яка була їхньою першою школою та яку вони покидали. Цими символами з хрест, як знам'я св. прадідай віри української, образ св. Юрія Переможця, як символ незалежності досі визвольної боротьби України та слова Т. Шевченка: "Учіться, брати мої", як пламенний заклид до любові і пошани для рідної мови, традиції і культури. Власне ці символи повинні стати дороговказами градуантів на їхньому життєвому шляху. Прямуючи за ними, вони ніколи не зійдуть на манівці, але напевне дійдуть до нашої Великої Меті, до Єдиної Самостійної Соборної Незалежної Української Держави.

Відвідування усіма приватними українськими національними гільми, закінчилися ще зворушливе шкільне свято, що залишило в усіх глибоке враження. І. К.

Українська Літературна Мистецька Клуб

3 Літературно-Мистецького Клубу в Нью-Йорку відомляють, що в п'ятницю 23-го вересня ц. р. на відкритті осіннього сезону відбулася "Вечір повакційних вражень". Веруть участь: Ольга Соневицька, Кіт Стюарт, а Іван Керницький. Передбачені теж несподівані виступи. Початок о год. 8-й вечора.

Тарас Хархаліс — новий український інженер

Інж. Тарас Хархаліс

Українська професійна громада в ЗДА поповнилась новою фаховою силою, прийнявши в свої ряди нового, молодого інженера Тараса Хархаліса з Балтімору, Мериленд. Т. Хархаліс, син колишнього директора молочної в Яворові — Остапа і учительки зі Здобувщини — Марії Хархаліс, народився в 1935 р. в Яворові (Зах. Україна). Початкову освіту здобував в школі ім. Тараса Шевченка в Яворові, згодом в Пугенівській (Німеччина), а закінчив середню освіту в Балтійському Політехнічному Інституті в Балтіморі в 1955 р. Студій закінчив на Мерилендському університеті, здобуваючи ступінь Б. С. цивільної інженерії.

Т. Хархаліс брав активну участь в університетському житті, будучи членом Варіеті М. Клубу, АСЦЕ, співака футбольної дружини університету. В українському житті Тарас брав активну участь від дитинства, стаючи пластунем ще в Німеччині, а згодом в Балтіморі був гуртковим юнаком.

Від самого початку створення Української Студентської громади в Балтіморі він був активним членом та членом управ в усіх класах, понавчавши в 1955 р. Тепер виконує обов'язки голови УСГ. В складі делегації Балтійської Студентської

Імпрези в осінньому сезоні в Шикаго

3 імпрез, що їх запланували наші Шикаговські організації в близькому осінньому сезоні, відбудуться: 25 вересня — Показ моди, — влаштує 22-й Відділ Союзу Українок, який СУМА, Північ; Ювілейний Концерт Чоловічого Хору "Сурма" — 1 жовтня, в залі Шопена; 50-літній Ювілей УРСР — 9 жовтня в залі Шопена; "Українське стародавнє весілля" — дас Допоможе Т-во Українських Жінок 23 жовтня; Листопадова Академія — зала св. Ніколая — 30 жовтня — Ліга А. У. П., Об'єднані і Міжнародний Фестиваль та Ярмарок — 12 і 13 листопада в залі Нейві Пір — організує місто Шикаго при співучасті різних національних груп, в тому й української, 12 листопада виступить "Веселий Львів" — організує Клуб Львів'ян в залі Шопена; 25, 26 і 27 листопада — 25-літній Парохіяльний Школи св. Ніколая в залі св. Ніколая; 29 листопада — Українське Різдво — Промі-

Канадська Сцена

Сенегальський президент Мамду Діа відлітає в Нью-Йорк назад через Париж до Сенегалу, невдоволення, що ЗДА не підтримали в Об'єднаній Нації негаль Сенегальської республіки, яка відділилась від федерації Мали, а заступають думку, що треба зберегти ту федерацію. Дві нещадні муринські колонії Франції, Сенегал і Судан, створили федерацію Мали і оголосили прохоту на прийняття їх до Об'єднаних Націй. Але ще поки та прохота була подана, Сенегал зняв себе незалежність від Судану, а Франція та незалежність визнала, Судан закликав протест, а Америка покинула це, чим той спір закінчиться.

У Катаяді, конголійській провінції, де працює прем'єр чи президент "Мобас Чомбе, б'ється все, що втримують на ходу все державне життя. Коли б відійшли белгійські старшини, урядовці і техніки, то військові опинились б без командного складу, стали б залізничні і електричні та настав би повний хаос. Водночас більшовики та конголійські демократи типу Люмумба кричать, щоб белгійські "колоніальні імперіалісти" негайно винесли з Конга.

Важко є сказати, хто буде членами кабінету нового президента, якого мають вибрати 8-го вересня, але вже тепер передбачають, що секретарем оборони в кабінеті Ніссона мав би бути теперішній голова Комісії Атомової Енергії Джан А. Мен-Кон.

Кирило Цепенда

диригент хору "ТРЕМБІТА" з нагоди виступити на імпрезах ВІСТАВКИ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА у ДІТРОЙТІ.

Український Спортивний Клуб в Нью-Йорку
повідомляє, що
в суботу, 8-го жовтня ц. р.
в год. 7:00 вечора
— відбудуться —
НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УСК-у
ПОРЯДОК НАРАД:
1. Відкриття та вибір Президії Зборів;
2. Доповнення Управ;
3. План праці і будучість Клубу;
4. Внески і запити;
5. Закриття.
ПРИСУТНІСТЬ УСІХ ЧЛЕНІВ ОБОВ'ЯЗКОВА.
Управа УСК-у в Нью-Йорку

Теодозій ПІДГОРОДЕЦЬКИЙ
— повідомляє, —
що з днем 16-го ВЕРЕСНЯ 1960 року
— відкрив —
ВЛАСНУ ЮВЕЛІРНУ КРАМНИЦЮ
під ФІРМОЮ
SECOND AVENUE JEWELRS and GIFT SHOP
133 — SECOND AVENUE (betw. 8th & 9th Str's)
NEW YORK, N. Y.
НА СКЛАДІ:
• Великий вибір ювелірних виробів.
• Швейцарських годинників.
• Машин до писання на українській і англійській мовах.
• Радіо-апарати та різні практичні і люкс. дарунки.
НА МІСЦІ:
• НАПРАВА ЮВЕЛІРНИХ ВИРОБІВ ТА АРТИСТИЧНЕ ГРАВІРУВАННЯ.
3 нагоди відкриття ВЕЛИКА ЗНИЖКА на всі товари.

УВАГА! Повідомляємо Українське Громадянство, що ми **УВАГА!**
ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ ДО ВСІХ КРАЇН.
АДРЕСА: **GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.**
48½ East 7th Street
NEW YORK 3, N. Y.
Tel: GRamercy 3-1785
Висилаємо пакети та продасмо доброякісний товар, по дуже низьких цінах.
в Нью-Йорку: від 9:00 рано до 8:00 вечора, в нещодні: від 9:00 до 2:00 по пол.
в Нью-Йорку: від 9:00 рано до 6:00 вечора, в нещодні: від 9:00 до 2:00 по пол.

Знижені ціни НА ВІКЕНД!
СОЮЗІВКА
ВІДКРИТА на протязі ЦІЛОГО РОКУ
ВЕСНОЮ, ВЛІТКУ, ВОСЕНІ, ЗИМОЮ!
НАЙКРАЩЕ І НАПРИСМІНШЕ
МІСЦЕ ВАКАЦІЙНОГО ВІДПОЧИНКУ В ГОРАХ КЕТСКИЛЛ
— на —
СОЮЗІВЦІ
ЧУДОВНІ
вакаційно-відпочинкові Оселі У. Н. Союзу
В ГОРАХ КЕТСКИЛЛ,
біля містечка Кергонсон, в стеїті Нью-Йорк.
• **ГАРНІ ВИГІДНІ КІМНАТИ — ЗНАМЕНІТА КУХНЯ**
• **ОГРІТІ КІМНАТИ — ЧУДОВА ПІРСЬКА ПРИРОДА**
• **СПОРТОВІ І РОЗВАГОВІ УДОГІДНЕННЯ**
Замовляйте місце заздалегідь, вповнюючи внизу формуляр (по-англійськи) та пересилаючи його на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
Kerhonsen, N. Y. — Telephone: 5641
Name
Address
Enclosed is reservation deposit \$ for persons.
1. 2.
3. 4.
Date of arrival Time
for weeks.

ПРАЦЯ
HELP WANTED MALE

FURNITURE SANDER, SCRAPER
Досвід. Стала праця.
MICKY'S FURNITURE
REFINISHING
215-17 99th Ave., Queens Village
FL 2-5080

ПРАЦЯ
PROFESSIONALS

REGISTERED NURSES
LICENSED PRACTICAL NURSES
IMMEDIATE OPENINGS
ALL SHIFTS OPEN

Good salaries plus differential for evenings and nights. Liberal personnel policies. Near by rooms or apartments available. Why not live and work in a friendly community. Excellent opportunities for steady year round employment.

Wire, Write, Apply or Call
ADMINISTRATOR
ST. MARY'S HOSPITAL
WINSTEAD, Minnesota
or Call 3814 before 7 PM.
for further details.

EVENINGS SUPERVISOR

With experience in ward supervision as a minimum.

ASSISTANT SUPERVISOR

With experience in supervision required.

ASSISTANT DIRECTOR OF NURSING

With post graduate course or experience in supervision of operating room.

REGISTERED NURSES

for General Staff

Salary scale of association of nurses of the Province of Quebec. Liberal personnel policies. Maintenance available if so desired.

LACHINE

GENERAL HOSPITAL
LACHINE, Quebec, Canada

Читайте українські газети в газети, бо часто читати веде до просвіти, а просвіта — це сила!

Ново видання

Олександра БАБІЯ
ПОВСТАНЦІ
Поєма
ЦІНА \$1.75
Замовляти.
"СВОБОДА"
P. O. Box 346,
Jersey City 3, N. J.

BUSINESS OPPORTUNITY

GRASSMERE — S. I.
GAS STATION & AUTO BODY COMBINATION
2 Bays.
700 до 800 галонів місячно. Багато напруг. Полож. при рухливості Highland Boulevard. Властник має інші заінтересування. Досконалий для доброго механіка. Жалас \$3,000. — Спішіть! Call: YU 7-1044

ГРОСЕРІЯ І ДЕКАТЕСЕН

Виявляють великий попит на канічки й інші продукти. Властність веде на пенсію.

Mr. P. FEDOROWICZ
1122 Manhattan Avenue
Brooklyn, N. Y.
EV 3-5863

WESTCHESTER COUNTY, N. Y.

Знаменита для мол. або середнього подружжя, або малої родини.

ГРОСЕРІЯ І ДЕКАТЕСЕН

продає через недовгу. На роз. air-condition, 5-кім. мешкання, гараж на 2 авт. Дозвіл на пив. 1 літ.

Tel.: YO 8-6013

REAL ESTATE

FOR RENT
До літнього помешкання. 4-кімнатне помешкання. Два входи, ланцюжки, під нагрівання. Rent: — \$10.00 до \$45.00 місячно.
2346 W. Bloomingdale Road
Chicago 47, Illinois
Mr. Grybowski має ключ.

REAL ESTATE

QUEENS
Springfield Gardens — Special \$11,500 — на скорий продаж. 5-кім. в добром стані, ДІМ, пласк. крит. веранда. Алюмін. вікна, нові двері. 220 Voltage електр. нове газ. пар. опривання. Доглядо до шал. склепін. цегли і комунікації.
LA 8-5289

YONKERS

6-кімнатний frame ДІМ, в добром стані, з оприванням. Один 6-кім. апартамент до зай. ниття. Ціна — \$32,000.

PALISADE AGENCY

128 Elm Street
Yonkers, N. Y.
Tel.: YO 8-9715

ДОМИ — бізнеси — МОРГЕДЖІ

BUTTERLY & GREEN, Corp.
B. Кузьминський
168-25, Hillside Avenue — JAMAICA, L. I., N. Y.
Tel.: JA 6-6300

ЩОДНЯ від год. 11:00 — 8:00 вечора.

Окремі відділи для нових будинків, бізнесів, моргеджів і т. д.

— ВЛАСНЕ МІСЦЕ ДЛЯ ПАРКУВАННЯ —

Кілька виразних, спеціально рентабельних пропозицій:

FOREST HILLS — 4 нові, муровані будинки, в кожній по 3 мод. дерні мешкання, з городом і гаражем. Потрібна готівка \$8,000 — \$10,000. Ціна \$32,000 і \$34,000.

JAMAICA NORTH — 2-род. будинок, 2 мешкання по 6 кімнат, близько сабвею, гарний город. Потрібна готівка — \$4,000. Ціна — \$19,000.

Багато речей вже від \$15,000.

ПОНАД 1,000 ВСЯКИХ ІНШИХ ДОМІВ У ВСІХ ГАРНИХ.

Засновано 1920 р. Tel.: AL 4-8778

KOWBASNIUK Agency

НОТАРІАЛЬНЕ БЮРО
286 E. 10th Street New York 9, N. Y.

Всі роди ЗАВЕЗПЕЧЕНЬ:
ПОСЕРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ;
ВІЛІТИ НА КОРАБЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ;
ВСЯКІ ІМІГРАЦІЙНІ СПРАВИ;
ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЄВРОПИ І АЗІ.

Жадайте наших КАТАЛОГІВ.
Міжнародні поштові перекази.

Віра КОВБАСНИК-ШУМЕНКО Алла ШУМЕНКО

Години: Щоденно: 10:00-7:00; — Субота: 10:00-1:00

Спорт

ВДАЛИЙ ДЕБЮТ УСК-У

В "ОБЕРЛІЗІ"

УСК Нью-Йорк — ДСК Бруклін 1:1 (0:0).

УСК Нью-Йорк: А. Голуб, А. Олінець, Р. Підгорецький, С. Чижович, Г. Гілермо, О. Навіляйко, В. Шмотолоха, М. Віткок, С. Шмотолоха (В. Гной, В. Паркер), Р. Стокгаммер, Я. Василькевич. Ворота для УСК-у 85 хв. Р. Стокгаммер. Голдачів: 450. Суддя: Шпігель (головний), Богачик, Геснер.

Неділя, 18 вересня 1960. — Український Спортивний Майдан.

Найбільше відповідно було б назвати цю рецензію "Роман Підгорецький, Роман Підгорецький і ще раз Роман Підгорецький..."

Довголітній вірний змагаль УСК-у, якого мрія, як багатьох інших, бачити УСК-у в "Оберлізі" — сповнилася. Він заграв одні з найкращих футболістів змагань своєї кар'єри. Він вкорунав свою гру фактом, що в першій половині вибив 3 ворота — три певні голи!

Мабуть, найкраще змальовує атмосферу перед самими змаганнями те, що ми бачили на площі повний склад ДСК Брукліну і провізоричний склад УСК-у із двома змагальними резерви, і тому наш "пун" С. Чижовський, "прокував" 2-1 для УСК-у.

Балабан 3:1 Бруклін, В. Костюк 2:1 — УСК, С. Голука 2:2, В. Шкиринець 5:1 і автор цих рядків 4:1 для Брукліну. Вислід змагання показав, що "вовк" — ДСК Бруклін — не такий страшний, як ми його "змальовували". Самі змагання показали, що сезон почався заскоро для обидвох дружин, вони не були ще припритовані. Маючи добрий склад із минулого сезону, ДСК Бруклін переважав як і ми сподівалися, дружиною, але цієї неділі натрапив на УСК-у щастям і великим футболістським серцем. Коли в 16 хв. суддя Шпігель дав проблематичного карного до нас, якого не використав Бруклін, і коли Р. Підгорецький три рази підірвав вратаря на лінії, то ми відчували, що УСК — "в бізнесі". І в 85 хв. Руді Стокгаммер подав довгий м'яч на підвотне поле, вворотар протинника "перехувався" і вже не міг зловити м'яча пер-

ред ворітною лінією. 1:0 для УСК-у! Перший гол УСК-у в "Оберлізі". Надія на виграну! Але... дві хвилини до кінця змагань, мале згущення перед воротами УСК-у і мимо зусиль блискучого А. Голуба прийшло вирівнання, а незадовго і кінцеве змагання. Вислід дебюту УСК-у зовсім задовільний.

Найкраще в УСК-у подобалося обидвома тріо: Голуб, Олінець і Підгорецький та права сторона нападу: Віткок і В. Шмотолоха. Зовсім випадав з образу середньої помічник Гілермо. О. Навіляйкові належить признання, що помімо хвороби давав із себе все. Нарешті прийшов той час, щоб деякі симпатичні залишили цього змагання в спокою і знайшли собі якусь нову "жесту", коли це їм нечиче до життя. Дебют С. Чижовського.

Роман Лисняк

В передмагаль Резерва УСК-у здобула дві точки без бою, резерва ДСК Брукліну не зважилася на площу.

Коротко про життя в УСК-у.

В п'ятницю, 16 вересня ц. р. працювали друзі і симпатичні доголітнього "шотера" УСК-у Гіля Гаврилюка, що від'їхав на студії геології до Теннессі. Багато успіхів, дорогі Гілю, і скорого повертуйте до нас!

Минулого тижня приїхав до Нью-Йорку з Аргентини один із трьох законотворців — Петро Черемха, що ніх УСК-ом українських змагань виступити в УСК-у вже в наступних змаганнях.

Роман Лисняк

Основи формування української мови

Під такою назвою у виданні НТШ вийшла нова праця проф. П. Ковалевського, присвячена питанням походження та формування української мови.

В праці підсумовується весь попередній матеріал історії східнослов'янських мов і зокрема української мови з висновками автора, опертими на найновіших даних сучасної науки. Теоретичні міркування автора стверджують мовини фактами в основних розділах історії української мови, в талуді фонетики, морфології і синтаксису.

В основу своєї праці автор поклав методологічну засаду — шукання в мові не зовнішніх ознак, спільних з іншими мовами, а внутрішніх її особливостей, що творять цілу систему, відмінну від інших мовних систем. Це дало підставу автору зробити висновок, що зокрема українська мова, як система, сугас своїм походженням далекої давнини.

Як видно з передмови, автор присвятив свою працю як студентам — філологам, так і всім тим, хто цікавиться проблемами історії східнослов'янських мов та зокрема історії української мови, що теоретично і практично стикнувшись з цими проблемами. Читач знайде тут відповіді на всі питання, що стосуються основних розділів історії української мови та її походження.

Вкінці книги подано резюме англійською мовою та список використаної наукової літератури. Книжка добре оформлена, в твердій оправі з золотими відтисками. — Ціна 5 дол.

Замовлення разом з чеками чи поштовими переказами посилайте на адресу:

Shevchenko Scientific Society
302-304 West 13th Street
New York 14, N. Y.

ЦІКАВА ВСЯЧИНА

АТОМОВА ЕНЕРГІЯ — РУШИННА СИЛА БУДУЧИННИ

Атомову енергію — якою нароблено багато розголосу похвали від виходу "атомової бомби" в минулої світовій війні, — починає активізуватися як рушійна сила різних апаратів, які пристосовано до корисних і мирних цілей.

Починаючи від американського підводного човна "Навтілоса", що недавно відвів безперервну подорож довкола світу не випливаючи ні один раз на поверхню, — Америка почала будувати корабельні-танкостері, які обслуговуватимуть атомову енергію, і його будова буде коштувати понад 300 мільйонів доларів. Крім цього є вже льокомотива, автомобілі, годинники, а також цілий ряд воєнних апаратів, які порушують при допомозі атомової енергії, яка є потужна, але в дотеперішній відносинах досить коштовна.

Фізик Р. Міллер повідомив про можливість спорудження "атомових батарей", які розмірами не будуть більші, як годинки від годинника, а зможуть вони на протязі кількох десяти років порушувати годинники, радіо-апарати, нічні кишенькові лампи, а навіть кишенькові телефони, якими буде можна комунікуватися навіть на найдовшу відстань.

Американський спеціаліст в дослідках атомової енергії С. Л. Нелсон запевняє, що в недалекій будучині все центральне опривання фабрик та хма-

жовича в УСК-у вдалий, коли врахувати дві недоспані ночі.

В передмагаль Резерва УСК-у здобула дві точки без бою, резерва ДСК Брукліну не зважилася на площу.

Коротко про життя в УСК-у.

В п'ятницю, 16 вересня ц. р. працювали друзі і симпатичні доголітнього "шотера" УСК-у Гіля Гаврилюка, що від'їхав на студії геології до Теннессі. Багато успіхів, дорогі Гілю, і скорого повертуйте до нас!

Минулого тижня приїхав до Нью-Йорку з Аргентини один із трьох законотворців — Петро Черемха, що ніх УСК-ом українських змагань виступити в УСК-у вже в наступних змаганнях.

Роман Лисняк

Основи формування української мови

Під такою назвою у виданні НТШ вийшла нова праця проф. П. Ковалевського, присвячена питанням походження та формування української мови.

В праці підсумовується весь попередній матеріал історії східнослов'янських мов і зокрема української мови з висновками автора, опертими на найновіших даних сучасної науки. Теоретичні міркування автора стверджують мовини фактами в основних розділах історії української мови, в талуді фонетики, морфології і синтаксису.

В основу своєї праці автор поклав методологічну засаду — шукання в мові не зовнішніх ознак, спільних з іншими мовами, а внутрішніх її особливостей, що творять цілу систему, відмінну від інших мовних систем. Це дало підставу автору зробити висновок, що зокрема українська мова, як система, сугас своїм походженням далекої давнини.

Як видно з передмови, автор присвятив свою працю як студентам — філологам, так і всім тим, хто цікавиться проблемами історії східнослов'янських мов та зокрема історії української мови, що теоретично і практично стикнувшись з цими проблемами. Читач знайде тут відповіді на всі питання, що стосуються основних розділів історії української мови та її походження.

Вкінці книги подано резюме англійською мовою та список використаної наукової літератури. Книжка добре оформлена, в твердій оправі з золотими відтисками. — Ціна 5 дол.

Замовлення разом з чеками чи поштовими переказами посилайте на адресу:

Shevchenko Scientific Society
302-304 West 13th Street
New York 14, N. Y.

ЦІКАВА ВСЯЧИНА

АТОМОВА ЕНЕРГІЯ — РУШИННА СИЛА БУДУЧИННИ

Атомову енергію — якою нароблено багато розголосу похвали від виходу "атомової бомби" в минулої світовій війні, — починає активізуватися як рушійна сила різних апаратів, які пристосовано до корисних і мирних цілей.

Починаючи від американського підводного човна "Навтілоса", що недавно відвів безперервну подорож довкола світу не випливаючи ні один раз на поверхню, — Америка почала будувати корабельні-танкостері, які обслуговуватимуть атомову енергію, і його будова буде коштувати понад 300 мільйонів доларів. Крім цього є вже льокомотива, автомобілі, годинники, а також цілий ряд воєнних апаратів, які порушують при допомозі атомової енергії, яка є потужна, але в дотеперішній відносинах досить коштовна.

Фізик Р. Міллер повідомив про можливість спорудження "атомових батарей", які розмірами не будуть більші, як годинки від годинника, а зможуть вони на протязі кількох десяти років порушувати годинники, радіо-апарати, нічні кишенькові лампи, а навіть кишенькові телефони, якими буде можна комунікуватися навіть на найдовшу відстань.

Американський спеціаліст в дослідках атомової енергії С. Л. Нелсон запевняє, що в недалекій будучині все центральне опривання фабрик та хма-

Західня Німеччина не хоче загострювати спір за Берлін перед виборами в ЗДА

Бонн. — Обидві найбільші західно-німецькі партії, урядово Християнсько-демократична й опозиційна Соціалістична — погодилися, щоб не відбудувати заплянованого відкриття нової сесії західно-німецького парламенту в Західному Берліні — поки не відбудеться листопадові вибори в З'єднаних Державах. Ця справа викликала спір між західно-німецькими політиками, бо Хрущов загрозив, що коли б західно-німецький "бундестаг" відбув своє перше маніфестаційне засідання в Західному Берліні, то він уважатиме це за провокацію, на яку відповідно підписанням сепаратного мирного договору з східно-німецькими комуністами, від-

даючи їм всю зверхність над комунікаційними шляхами, які ведуть до Західного Берліну через комуністичну територію. Були поділені думки, чи краща тактика — не піддаватися більшовицькому шантажу, чи може "не варті шкідка за виправку" і краще в теперішній міжнародній ситуації не провокувати нової кризи. Зроблена угода між двома партіями має за основу переконання, що з вибором нового президента ЗДА зміниться ситуація: або ЗДА вестимуть енергійнішу політику супроти Москви і підтримають в більшій мірі німців у справі Берліну, або покращують американсько-соевські взаємини й облегшас комуністичний натиск на Берлін.

Франція покликає мішані комісії для студій над проблемами Альжиру

Париж. — У виконанні заповіді президента де Голля з-перед руку, французький уряд сформував покищо першу з чотирьох заплянованих комісій із європейських та мусульманських альжирців для студій над проблемами Альжиру. Ця перша комісія складається з 33-х осіб, при чому треті становлять мусульмани, а одну третю європейці. Бона мас за завданням перестудіювати проблеми хліборобства і всі інші, зв'язані із альжирським селом. Інші три комісії студіюватимуть справи міської, шкільництва, адміністрації, промислу і взаємини між європейцями й арабами. Проте ці комісії матимуть тільки дорадчий характер. Тим часом в Альжирі у-

Франції продовжують палючі спори довкола політики режиму де Голля супроти Альжиру. З гострою критикою тієї політики виступили колишній головний командант французьких збройних сил в Альжирі, кол. шеф штабу французької армії, ген. Рауль Салія, що його де Голь спёршував переніс в Альжир на репрезентативне становище до Парижа, а потім спенсіонував. Салія осів в Альжирі та очолює праву організацію французьких комбатантів, воєнних концепцій "Альжирського Альжиру" та прихильників гасла "Французького Альжиру". Військовий міністер Пієр Мессер викликав ген. Салію до Парижу, щоб він виправдав за своїх публічних виступів проти уряду.

Кеннеді остерігає проти втрати Африки в користь комуністів

Вашингтон. — Демократичний кандидат на президентські вибори сенатор Джон Ф. Кеннеді в телевізійному інтерв'ю сказав, що прем'єр Хрущов прибув до Нью-Йорку на генеральну асамблею Об'єднаних Націй, щоб тут поширити комуністичні впливи між представниками африканських держав. Хрущов доцільно значення нових африканських держав, які мають голос в ООН, а яких ЗДА досі ігнорували. Сен. Кеннеді сказав, що не можна байдужно ставитися до тих країн і тепер від них вимагають, щоб вони йшли разом із нами і були нашими приятелями. Виходить дивовижна ситуація, її африканські країни вважають нас за ворогів.

Книжка про хрущовську стратегію та її значення для Америки

Вашингтон. — Дослідний Інститут Захоронної Політики при Пенсильванському університеті видав брошуру під заголовком "Хрущовська стратегія і її значення для Америки", в якій пишеться про те, як Хрущов старався обдурити світ, щоб здійснити свої пляни запанувати над світом. Хрущов кричить про роззброєння, але він хотів би роззброїти ЗДА і Захід, а не себе. Роззброєння — це насамперед порошок для вільного світу, щоб він пропав той час, коли комуністи будуть вести підготовку до опанування світу. Комуністи говорять про роззброєння від 1927-го року, коли то Максим Літвінов запропонував був на конференції в Женеві те саме, про що заговорив Хрущов, прихиливши 18-го вересня до Нью-Йорку, і про що говорив в ООН в Нью-Йорку минулого року, згадуючи Женеву з 1927-го року Але в книжечці

про Хрущовську стратегію говориться про те, що Літвінов в 1928 році казав на Конгресі Комуністичного Інтернаціоналу в Москві, що "діляло СССР не по поширювати пацифістичні ілюзії, тільки їх нищити, бо роззброєння і ліквідація війни можливі в тільки тоді, коли знищений буде капіталізм". Так говорять документи про мир і роззброєння та про коєзистенцію комунізму із капіталістичними державами. Хрущов знов хоче обдурити ЗДА і Захід, але завжди не можна ідти на брехні.

Секретар праці Джеймс П. Мічелл заявив, що самі демократи порушують релігійну проблему свого президєнтського кандидата, бо хочуть тим способом здобути голоси негритянських, жидівських і католицьких виборців, мовляв — республіканці з релігійними фанатиками і підтримують релігійну сегрегацию.

Поліцейст подав фотографію.

— Ми шукаємо за вітчаєм, доктором Жаком Дюрандом...

Місіонар оглянув світлинку.

— Я розумію... Але ви можете бачити, що я не с до нього подібним...

— Не маєте ви жадних інших засобів до ствердження тотожності? — запитає він хитро. — Ні, — турбувався поліція.

ТАРЗАН, ч. 4,526. Брак доказу тотожності.

A POLICEMAN HANDED OVER THE PHOTOGRAPH "WE WERE LOOKING FOR A FUGITIVE, DOCTOR JACQUES DURAND."

THE MISSIONARY EXAMINED THE PICTURE. "I UNDERSTAND... BUT YOU CAN SEE I LOOK NOTHING LIKE THIS."

"HAVE YOU NO OTHER MEANS OF IDENTIFICATION—FINGERPRINTS?" HE ASKED SLIPLY. "NO," LAMENTED THE POLICE.

294125

ОГОЛОШЕННЯ
ВІДДІЛІВ
Українського Народного Союзу

ФІЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-ло "Дістер". Відд. 430, повідомляє своїх членів, що побір вкладок за місяць вересня відбувається в суботу, 24-го вересня 1960 р., в Укр. Клубі, при 23-й і Брауні вул. в год. від. 7:30 до 9:30 веч. і в неділю, 25-го вересня 1960, в Укр. Клубі, при 847 Н. Френклін вул., в год. від. 11:30 до 1:30 по пол. Просимо всіх членів прибути і вирішити свої вкладки та забрати членські дивіденди. — О. Бакай.

Посмертні згадки

Володимир МЕДЗЯК, — член Т-ва ім. Д. Вітошського, Відд. 301 УНСОюзу в Шиняго, Іл., несподівано відійшов у Вічність в дні 22-го вересня 1960 року, на 53-му році життя. Покійний народився 1907 р. в селі Опісько, Зах. Україна. До УНСОюзу вступив в 1952 році. Похований у гору і смугку дружини Стефанії, доньку Надію у рідному краю та в селі Опісько. Похорон відбувся 6-го вересня 1960 р. при великій участі Родичів та членів Відд. 3, зок. заведення від Катедри св. Володимира, а злісся на цвинтар в Elmwood Park. — В. П. П. П. Врублівський, секрет.

Олена ЛУПАНЬ, з дому ГАРБІВСЬКА, членкиня Т-ва ім. І. Франка, Відд. 334 УНСОюзу в Каліфорнії, Опіско, улокоїлася в Бост. дні 27-го вересня 1960 р. Покійна народ. 1890 р. в селі Березів, пов. Ст. Самбір, Зах. Україна. До УНСОюзу вступила в 1909 році. Чоловік Покійної помер у 1944 р. Похована у смугку сина: